

Ciència i Esports de muntanya. La expedició catalana de 1985 al Everest

Conferència celebrada el 2 de Desembre: per **Conrad Blanch (AIQS 1972)** i **Jordi Canala (AIQS 1976)**

Montserrat Boixader (prom-1976) presentà la conferència organitzada per el grup AIQSenior, dedicada als avessos científics actualment disponibles respecte a l'any 1985.

En primer lloc parla Conrad Blanch, cap de la expedició, per destacar la rapides i facilitat amb que avui es pot arribar des de Barcelona al camp base del Everest situat a 700 Km de Lhasa (Tibet) a 5100 m. d'alsada,, tan per el tràmits de permisos i visats com per el transport dels equips i materials necessaris, avui alguns son disponibles directament des de Lhasa. Els onze companyers eren experimentats en expedicions d'alta muntanya i s'organitzaren per atendre les diferents funcions com nutrició, salut, comunicació, equipament, etc., L'expedició de 1985 s'orientà des del Tibet, després de l'anterior experiència per el Nepal, ara seguiren la ruta dels anglesos dels 1924 . Un aspecte tècnic, comentat per C. Blanc, fou d'utilització d'oxigen, que era considerat un dopatge esportiu, cal tenir present que als 8.000 metres d'alsada, la pressió atmosfèrica s queda reduïda a 0,33 atmosferes, amb la consegüent dificultat per respirar. obligant primer a una aclimatació i després a una oxigenació del cos, que en l'expedició del 85 es recuperava amb oxigen al dormir com unica aplicació.

La comunicació es un tema fonamental a l'alta muntanya, com va destacar en Conrad, al 1985 es comunicaven amb walkie-talkie, amb piles de durada limitada, que els provocà un ensurt en el descens després d'haver fet el cim. Un altre limitació fou la cobertura que els obligà a col·locar una antenes de repetició. En contrapartida actualment tenim els telèfons digitals amb piles de llarga durada, i connexió via satèl·lit, permeten la cobertura de llarga distancia i durada. Fins i tot avui tenim polseres que reuneixen: horari, brugola, termòmetre, altímetre i altres funcions com la geolocalització.. La telecomunicació des del campament base amb Lhasa era per mor-se i l'arribada a Barcelona tenia un retard de quatre a sis hores, aquestes dificultats avui ja no existeixen, cosa important sobretot per rebre la informació meteorològica.

Jordi Canals recordà els companys que ens han deixat i varen participar en la expedició. Considera que cal treure lliçó de com a la naturalesa els animals tenen estructures adaptades a les necessitats vitals, en conclusió per practicar esports d'alta competició cal adequar els recursos físics personals i els equipaments corresponents per aconseguir el millor rendiment. En el cas del Everest es tracta de caminar per roca, neu, gel, a temperatures sota zero i poc oxigen a l'aire, amb risc de canvis meteorològics inesperats, condicions en les que es necessita el calor corporal de la reacció entre oxigen i els greixos i la energia consumin sucres

J. Canals es monitor de Killian Jornet, des de fa molts anys, i en fa referència suvin com un exemple de persona intel·ligent que controla l'alimentació per optimitzar la recuperació i el rendiment corporal, que l'hi permet encadenar èxits excepcionals amb poc espai de temps, competint en curses t'esqui i curses de muntanya.

Per parlar del vestuari es presentà una fotografia del grup del anglesos de 1914, amb jerseis i americana de llana, i botes de cuir, equipament que dona un mèrit especial a les fites aconseguides. El canvi ha sigut molt gran gracies al teixits de fibres sintètiques lleugers, impermeables al aire i a l'aigua, especialment el plumons, aquest nous materials ja eren disponibles el 1985 i han variat poc a l'actualitat. Jordi Canals va dedicar una sèrie de comentaris al calçat que ha evolucionat al incorporar la fibra de carboni combinada amb altres materials lleuger que permet aconseguir poc pes i la resistència necessària per caminar sobre terra, roca neu o gel, així com l'acoblament als esquis o als grampons.

Al torn de preguntes es comenta la contractació dels sherpas, que foren cinc, seleccionats i contractats al Nepal, incorporant-los totalment al equip, amb un rendiment excel·lent.

Sorgí el comentari sobre si la expedició de G. Mallory de 1914 va arriba o no al cim, tema no resol per la dificultat política des de que la China, als any 1960-70 va bloquejar tota d'informació històrica. J. Canal va tanca el tema dient que "no ho sap pro si que desitja que el Mallory hi arribes".

Sobre els aliments a l'any 1985 ja es existien els liofilitzats, com els actuals, així dons els canvis foren petits, en base a l'experiència.

Sobre l'acumulació de residus que algun reportatges ensenyen, a l'any 85 la expedició catalana estava pràcticament solo al camp base, cosa que actualment ha variat notablement a traves del Nepal i que el govern intenta controlar.

J. Obiols (prom. 1955)